

Київський університет імені Бориса Грінченка

Марія Братко

**УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ
ПІДГОТОВКОЮ ФАХІВЦІВ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОЛЕДЖУ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Монографія

*За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Л. Л. Хоружої*

Кам'янець-Подільський
«Аксіома»
2017

Рецензенти:

Р. В. Клопов, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичної культури і спорту Запорізького національного університету;

Н. І. Мачинська, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка;

Л. М. Сергєєва, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри державної служби та менеджменту освіти Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;

В. М. Гладкова, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри управління Київського університету імені Бориса Грінченка

*Рекомендовано вченою радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 7 від 27 червня 2017 року)*

Братко Марія

Б87 Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: теорія і практика : монографія / М. В. Братко ; за ред. докт. пед. наук, проф. Л. Л. Хоружої. — Кам'янець-Подільський : «Аксіома», 2017. — 424 с.

ISBN 978-966-496-420-0

Проаналізовано теорію і практику підготовки фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу. Запропоновано систему управління професійною підготовкою фахівців в університетському коледжі на засадах середовищного підходу, модель її реалізації та критерії оцінки ефективності. Розкрито феноменальні риси освітнього середовища вищого навчального закладу як чинника підготовки фахівців. Сформульовано базові положення середовищного підходу у вищій школі. Охарактеризовано особливості професійної підготовки в коледжах та освітню місію університетських комплексів. Із метою запровадження у вітчизняну практику кращого світового досвіду, зроблено огляд забезпечення підготовки фахівців у коледжах за кордоном на прикладі коледжів США.

Рекомендовано науковим і науково-педагогічним працівникам, управлінням освіти, докторантам, студентам, усім тим, хто прагне зробити свій внесок у модернізацію освіти.

Видано в авторській редакції.

УДК 371.134

ISBN 978-966-496-420-0

© М. В. Братко, 2017

ЗМІСТ

Вступ	5
-------------	---

Розділ 1

Соціальний інститут освіти як умова цивілізаційного поступу	12
1.1. Нормативно-правові засади та цивілізаційні виміри професійної підготовки фахівців у коледжах України	12
1.2. Сутнісні риси освіти постіндустріальної епохи як програмні вимоги до освітніх результатів особистості	24
1.3. Функції освіти як соціального інституту	37
Висновки до першого розділу	53

Розділ 2

Професійна підготовка в коледжах України: можливості та стратегічні цілі	57
2.1. Коледжі у системі вищої освіти України	57
2.2. Феномен сучасного університету та його освітня місія	68
2.3. Навчально-методичний, науково-виробничий освітній комплекс як приклад нової моделі сучасної освіти	79
2.4. Університетський коледж як складова навчально-методичного науково-виробничого освітнього комплексу (університетського комплексу)	86
Висновки до другого розділу	107

Розділ 3

Освітнє середовище як чинник підготовки фахівців у вищому навчальному закладі	112
3.1. Міждисциплінарні підходи до вивчення освітнього середовища	113
3.2. Феноменальні риси освітнього середовища вищого навчального закладу	129
3.3. Структура і функції освітнього середовища вищого навчального закладу	150
3.4. Концептуальні засади середовищного підходу у вищій освіті	164
Висновки до третього розділу	175

Розділ 4

Теоретичні засади управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі вищого навчального закладу ...	180
4.1. Методологічні основи управління у сфері освіти.....	180
4.2. Характеристика основних методологічних підходів до управління освітніми організаціями	193
4.3. Сучасні тенденції управління освітою в Україні	209
Висновки до четвертого розділу	228

Розділ 5

Зарубіжний досвід забезпечення ефективності підготовки фахівців у коледжах (на прикладі США).....	232
5.1. Система освіти США: структура і традиції управління	232
5.2. Становлення управління освітою у США: ретроспективний аналіз	251
5.3. Особливості підготовки майбутніх фахівців у коледжах США.....	260
Висновки до п'ятого розділу.....	275

Розділ 6

Система управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу.....	279
6.1. Середовищний підхід як концептуальна основа управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі вищого навчального закладу.....	279
6.2. Обґрунтування системи управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі вищого навчального закладу та критеріїв її ефективності	296
Висновки до шостого розділу	334
Загальні висновки.....	340
Додатки	355
Список використаних джерел.....	376